

הכל ראו אותו ביום העצמאות

כאשר הדליק את המשוואה — ענת סרגוסטי

מספרת איך הוא למד ערבית בצורה מאוד לא שיגרתית

עלי המצליח

כשהוא מפרש תוך כדי דיבור את המילים לעברית, כאילו היו חלק מן הטקסט. הוא סקר את הכיתה במבט חם ומלא תבונה.

האיש הלך והלך, עד שראה לפניו אדם המחזיק אבטיח גדול תחת זרוע ימין. שמאל ואבטיח גדול תחת זרוע ימין.

נרשמתי לאולפן עקיבא בחדר ששתי כבדים, קצת בלתי נבונה. חיפשתי משהו אינסטנט — ללמוד הרבה ערבית ומהר. חיפשי הרבים הובילו כולם למקום אחד — אולפן עקיבא בנתניה. אבל שם, כך נודע לי, זו פנימיה ממש — ישנים במקום ולומדים מהבוקר עד הערב. זה לא כליכך מצא חן בעיניי, אבל זו היתה האפי שרות היחידה ללמוד את הערבית המדוברת מהר.

הגעתי לאולפן ביום הראשון בכוון קר. כשבראשי מנקרות תחבולות איך "לברוח" משם בכל יום. ישבנו כשלושים נשים וגברים באולם הגדול של האולפן. הסבירו לנו כל מיני הסברים על נוהלי המקום, על זמני הארוחות ועל החדר פשוט. אחרי מיון קצר חילקו אותנו לכיתות. נותרנו כעשרים איש בכיתה א' לערבית עם המורה עלי.

אחת-אפס!

חשיבותי נעלמו וגזר כבר בשעה הראשונה. ערבית מדברים עם הידיים! אמר עלי, כשנכנסנו לכיתה. וניגש מייד להדגמה: איש אחד הלך בשוק וחייש את רחוב הרצל. עלי דיבר בערבית.

חיך חיוך גדול מאוזן לאוזן, ופיי תאום כאילו הוא החדר כולו. השעה 8 בבוקר, אנשים עוד רדודים מים בחלקם. עלי מעורר את כולנו תוך שניות מעטות, והכל פורצים בצחוק פרוץ, המעורר את קינאתם של תלמידי הכיתות האחרות.

הלאן וסהל! עלי יחיא נכנס לכיתה. גבר גבוה (אולי לא כליכך גבוה) בחולצה בהירה ובמיכנטיים כהים, קצת קרח. בעל שפם גדול ועבה, צעד לתוך הצריף. הוא הסתכל היטב סביב-סביב.

עלי ומישפחתו עלי יחיא עם אשתו ח'רה בתו התינוקת. קרע שבואדי-ערה. הוא מספר רבות לתלמידיו על ביתו. כפרו ומישפחתו.

הוא ניגש אליו ושאל אותו בנימוס: אולי אתה יודע איפה רחוב הרצל? הבחור עם האבטיחים עצר רגע, התבונן בשואל, נתן לו להחזיק את האבטיח שביד ימין, ואז פשט את שתי ידיו לצדדים ואמר: אני לא יודע! (בערבית זה נראה יותר טוב).

בשיעור הראשון, אחרי שהצגנו את עצמנו בקצרה, נתן עלי לכל אחד מאיתנו שם ערבי, בדרך כלל פירוש השם בעברית. כך הפך צבי לעזאל. שמות ללא תוכן מילולי הפכו לשמות בעלי צליל דומה: שולה היתה לסלמה, מוטי לנור, נחום למוחמד.

עלי נטפל למוחמד כבר מן היום הראשון. בסיבוב-שאלות בכיתה התברר לו כי מוחמד גר ברמת-השרון, ואור גדול של שימחה ניצת בעיניו: אתה גר בחירבת רמת-השרון? שאל. מוחמד הינהן.

נשוו? אשתך יפה? הבית יפה? המשיך עלי וצחק. מוחמד הינהן ברצינות.

מה מיספר הטלפון בכית? שאל שוב (הכל, כמובן, בערבית מלווה בתנועות-ידים רחבות, תוך כדי קריי צות וצחוק כללי). מוחמד הצליח לומר בערבית את מיספר הטלפון שלו. עלי הסביר שהוא עומד לטלפן לאשתו ולהודיע לה כי למחרת אחרי-הצהריים תתייצב הכיתה אצלה בבית.

מוחמד החוויר לרגע, אינו יודע אם המורה המוור צוחק או שהוא, חלילה, רציני. כך למדנו עוד כמה מילים בערבית, תוך כדי צחוק פרוץ. תחזרו אחד ריי! אמר לנו עלי. בקול רם: בוכרה נחנא כולנא נרוח לבית מוחמד! (מהר אנחנו כולנו נלך לביתו של מוחמד). ואנחנו חוזרים אחרינו במקלה, ומוחמד מסתכל בו מבוהל. אולי הוא בכל זאת מתכוון למה שאמר? ואולי הוא צוחק?

עלי המשיך בשיעור, כשמדי כמה דקות הוא נזכר במוחמד ושולח לעברו שאלה עם חיוך רבי-משמעות: "מה?" בלי שהרגשנו, תוך זמן קצר ביותר, הפך עלי את הכיתה מקבוצת אנשים זרים לגמרי זה לזה לגוש מלוכד, פתוח וחברי. הכל בערבית פשוטה, עם המון הומור.

למחרת בא מוחמד לכיתה והודיע חרימשמעות כי בחמש אחרי הצהריים נוסעים אליו הביתה לרמת-השרון. הוא אף התאמץ ואמר את הדברים בערבית.

הפעם היה זה עלי שנכנס להלם. הוא לא התכוון ברצינות, הוא רק צחק, זה היה רק תרגיל כדי לפתוח את הלבבות. לקרב את האנשים אחד אל השני, לצחוק קצת. אבל אי-אפשר היה להחזיר את הגלגל אחורה — מוחמד היה רציני, ובעוד רגע היה נעלב.

עלי ניסה באלגנטיות רבה לצאת מן העניין, ניסה לצחוק קצת, אבל מוחמד בשלו. עלי נכנע: "אחת-אפס לטור בתד" אמר למוחמד, וכולנו נסענו לרמת-השרון לשנות קפה. זו פעם ראשונה ב-15 שנה שקורה

עלי המארח המורה בביתו עם תלמידיו. בסיום כל קורס לערבית הוא לוקח את התלמידים לביתו שבכפר קרע, רובם כאלה שלא ביקרו מעולם בבית של מישפחה ערבית.